

«خانه خلاق و نوآوری حال خوب» پیشگام در حوزه نوآوری اجتماعی برای سالمندان

نوآوری در خدمت سالمندان

طی سال‌های اخیر و با گسترش فعالیت مراکز نوآوری، شاهد رشد بسیار سریع استارت‌آپ‌ها در حوزه‌های غالباً به روز و فناوری محور بوده‌ایم؛ اما حوزه نوآوری اجتماعی در مقایسه با سایر حوزه‌ها کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از سوی دیگر، باتوجه به شرایط کشور و روند رو به رشد افزایش سن جمعیت جای خالی فضایی برای ایده‌پردازی و فعالیت‌های نوآورانه در جهت رفع نیازها و مراقب‌های ویژه سالمندان احساس می‌شد. از این رو در سال ۱۴۰۰ خانه خلاق و نوآوری و مرکز شتاب‌دهی «سلامت بنیان حال خوب» به عنوان اولین مرکز تخصصی حمایت از ایده‌ها و تولید محصولات ویژه سالمندان در استان کرمان تأسیس شد. محمدرضا کاشف، مدیرعامل این خانه خلاق می‌گوید: «ایده اولیه این مجموعه در سال ۱۳۹۷ و با تولید محتوای آموزشی کوتاه و ویژه سالمندان و خانواده‌های آنها آغاز شد و فعالیت‌های این مجموعه ضمن رشد و توسعه سریع زیست‌بوم نوآوری در کشور، سبب جلب توجه مسئولان و ایده‌پردازان به حوزه نوآوری‌های اجتماعی ویژه سالمندان و در نهایت تأسیس مرکز شتاب‌دهی و خانه خلاق و نوآوری حال خوب شد.» حتی بهترین ایده‌ها هم اگر به درستی پردازش یا به قولی چکش‌کاری نشود، محکوم به شکست است. از آنجا که زیست‌بوم نوآوری اجتماعی در کشور هنوز در سال‌های اولیه حیات خود به سر می‌برد، ضریب خطریذری ایده‌های خام بسیار زیاد است. از این رو خانه خلاق و نوآوری حال خوب با بهره‌گیری از مشاوران و منتورهای تخصصی و فعال در حوزه نیازها و الزامات زندگی سالمندان، درصدد کشف، رشد و توسعه ایده‌های خام استارت‌آپی و تولید و تجاری‌سازی محصولات نوآورانه و خلاقانه مطابق با نیاز سالمندان است. صاحبان ایده در زمینه نیازهای روزمره سالمندان و استارت‌آپ‌های نوپا با فعالیت و حضور در حال خوب می‌توانند از امکاناتی مانند فضای کار اشتراکی، تأمین سرمایه اولیه و دوره‌های تخصصی آموزش و مشاوره در زمینه‌های حقوقی، اقتصادی، برندسازی و تیم‌سازی، فروش و ... بهره‌مند شوند. به عقیده کاشف پردازش ایده‌های استارت‌آپی و خلاقانه نسل جوان در کنار مشاوره و هدایت متخصصان و صاحب‌نظران، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه و گسترش فعالیت‌های جدید و نوآور در حوزه سالمندان و در نهایت رشد زیست‌بوم نوآوری اجتماعی کشور شود.

«پیشران» از توسعه نرم‌افزار آموزش زبان در شرکتی خلاق می‌گوید

زبان‌آموزی در همه حال، در همه جا

امروزه یادگیری زبان انگلیسی از نوعی علاقه‌مندی و فعالیت جانبی تقریباً به امری ضروری تبدیل شده است؛ به خصوص در نسل جوان دیگر کمتر کسی را می‌توان یافت که حداقل در یک دوره کلاس آموزش زبان شرکت نکرده باشد. از دانش‌آموزان و دانشجویان گرفته تا حتی کودکان سنین پیش از مدرسه، همگی به نوعی دغدغه یادگیری و تقویت زبان انگلیسی را دارند. اما مطالب و سرفصل‌های کتاب‌های درسی در بیشتر موارد حتی نمی‌توانند پاسخگوی آمادگی برای شرکت در آزمونی مانند کنکور سراسری باشد. از این رو در بیشتر موارد شرکت در دوره‌های آموزشی خصوصی و نیمه‌خصوصی به عنوان راهکاری برای رفع این مشکل انتخاب می‌شود. با وجود این با گسترش فناوری و فراگیر شدن روش‌های آموزش مجازی این حوزه را نیز با تحولات گسترده‌ای روبه‌رو کرده است.

درک متن، بانک نمونه سؤالات آموزشی و کنکوری طبقه‌بندی شده در بخش‌ها و سطوح مختلف با قابلیت یادداشت برداری و ذخیره و پشتیبانی و مشاوره برخط ۲۴ ساعته از جمله امکاناتی است که اپلیکیشن تیک‌تاک در اختیار مخاطبان دانش‌آموز خود قرار می‌دهد. به‌گفته کرد رابط کاربری متناسب با سلیقه مخاطب نوجوان و بهره‌گیری از اصول بازی‌سازی یا گیمیفیکشن در طراحی محتوا، یادآور روزانه و نمودار پیشرفت از جمله ویژگی‌های بصری منحصر به فرد اپلیکیشن تیک‌تاک به‌شمار می‌رود که محیطی کاملاً تعاملی و کاربرمحور را برای مخاطب فراهم می‌کند. علاوه بر موارد فوق، انعطاف در برنامه آموزشی و هزینه پایین تیک‌تاک در مقایسه با سایر نرم‌افزارهای مشابه خارجی و کلاس‌های آموزش خصوصی، این نرم‌افزار را به گزینه بسیار مناسبی برای دانش‌آموزان کنکوری به خصوص در مناطق کم‌برخوردار تبدیل کرده است.

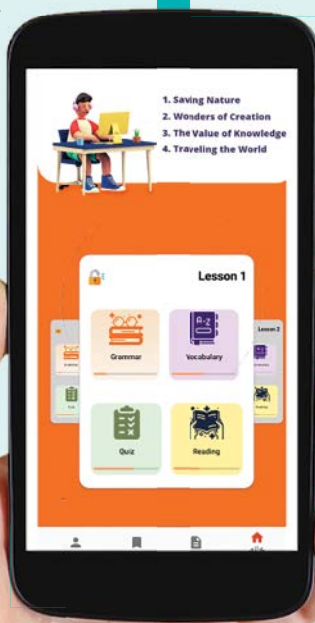
حمایت‌های کم‌رنگ در مناطق کم‌برخوردار

تاکنون بیش از ۲۰۰ نفر به صورت مستمر در حال استفاده و یادگیری زبان با نرم‌افزار تیک‌تاک هستند و این استقبال تیک‌تاک را به یکی از برترین تیم‌های خلاق در حوزه آموزش در بخش ستاپ نمایشگاه اینوتکس تبدیل کرد. اما حتی این دستاوردها نیز نتوانست نظر مثبت مسئولان استانی برای حمایت از تیک‌تاک به‌عنوان تنها شرکت خلاق فعال در این حوزه را جلب کند. بنیان‌گذار این شرکت خلاق تصریح می‌کند: مجموعه‌های خلاق فعال در حوزه آموزش منابع درسی، از حمایت بسیار کمی از سوی نهادهای مرتبط برخوردار هستند و این امر مشکلات بسیاری را برای معرفی این دست محصولات به مدارس و دانش‌آموزان ایجاد کرده است. این حمایت‌نشدن در استان‌های کمتر برخوردار مانند سیستان و بلوچستان بیشتر خود را نمایان می‌کند و به عقیده کرد فقط عشق و علاقه به حرفه تدریس و معلمی موتور محرکه ادامه این مسیر برای فعالان و علاقه‌مندان به این حوزه است.

هرچند تعداد آموزشگاه‌های خصوصی آموزش زبان در سطح کشور نسبتاً قابل قبول است اما مشکلاتی مانند هزینه‌های نسبتاً بالای کلاس‌های خصوصی و نیمه‌خصوصی، مشغله‌های زندگی روزمره، کمبود وقت و دشواری یافتن آموزشگاه معتبر در مناطق کمتر برخوردار از جمله معضلات پیش‌روی کسانی است که به دنبال فراگیری زبان خارجی هستند. این مشکلات مطرح شده بالاخص برای دانش‌آموزان و متقاضیان شرکت در کنکور سراسری که باید تک‌تک لحظاتشان را مدیریت کنند، بسیار دشوارتر خواهد بود. از طرفی شیوع کرونا و تعطیلی آموزش حضوری نیز شیوه آموزش برخط و غیرحضوری را تا حدود زیادی عمومی‌سازی کرد. لذا ضرورت ایجاد بستری که بتواند با صرف بهینه‌ترین زمان ممکن، شرایط کلاسی آموزشی به صورت مجازی را برای مخاطب فراهم آورد، حس می‌شد. در سال ۱۳۹۹ شرکت خلاق «کلام اندیشه هوشمند» در استان سیستان و بلوچستان با عرضه نرم‌افزار همراه «تیک‌تاک» (Tick Talk) و با تمرکز بر آموزش زبان منطبق با سرفصل‌های آموزشی دوره دوم مقطع دبیرستان، فعالیت خود را آغاز کرد.

میانبر تحقق عدالت آموزشی

یکسان نبودن امکانات آموزشی در سطح کشور نسبتاً مشهود است و به‌طور چشمگیری دسترسی ساکنان شهرهای بزرگ به منابع آموزشی با کیفیت و معتبر نسبت به سایر مناطق کشور، بیشتر است. متأسفانه این توزیع نامتوازن امکانات کاملاً برخلاف اصل اساسی عدالت آموزشی است. سمیه کرد، بنیان‌گذار کلام اندیشه هوشمند در این خصوص می‌گوید: اصلی‌ترین هدف تیم تولیدکننده اپلیکیشن تیک‌تاک توسعه عدالت آموزشی و ایجاد شرایط دسترسی آسان دانش‌آموزان در مناطق کم‌برخوردار به منابع آموزشی بوده است. وی در ادامه می‌افزاید: از آنجا که اعضای تیم تولیدکننده تیک‌تاک به عنوان مدرس و معلم در مدارس و آموزشگاه‌های آزاد زبان فعالیت می‌کنند، درک بسیار خوبی از نیازهای دانش‌آموزان و مشکلات موجود در مسیر یادگیری زبان چه برای دانش‌آموزان و چه برای خود معلمان دارند. از این رو طراحی و تولید محتوای آموزشی تیک‌تاک منطبق بر سرفصل‌های کتاب‌های درسی دوره دبیرستان انجام شده است. بانک لغات به همراه تلفظ، معنی و مثال، ویدئو و درسنامه‌های آموزش دستور زبان، متن‌های آموزشی با قابلیت پخش صوتی برای تقویت مهارت

خطرپذیر اما پرسود

سهام این شرکت‌ها نقش مهمی ایفا می‌کند. رونق و توسعه فعالیت‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر موتور محرکه و محور اصلی رشد محصولات جدید و نوآوری در عرصه فناوری است؛ به همین خاطر این روزها برای توسعه جدی‌تر زیست‌بوم نوآوری و فناوری باید نگاه جدی‌تری به تقویت این بخش و رونق صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شود. صندوق‌هایی که مهم‌ترین ابزار برای رفع چالش تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپی در کشور به‌شمار می‌روند.

دقیقی که روی شکاف سرمایه‌های نوپا انجام می‌دهند، کمبود نقدینگی آنها را جبران می‌کنند و در گروه سهام‌داران‌شان قرار می‌گیرند؛ در نتیجه زمانی که این شرکت‌ها به سودآوری می‌رسند، سرمایه‌گذاران نیز به سود بسیار خوبی دست خواهند یافت. سرمایه‌گذار خطرپذیر با مدیریت فعالانه و برنامه‌ریزی در توسعه مدل‌های راهبردی، در کسب و کار هدف و ارزش افزوده و افزایش قیمت

ماهیت کسب و کارهای جدید و فضای کار استارت‌آپی بسیار خطرپذیر است. در واقع به دلیل این که معمولاً این کسب و کارهای نوپا ما به‌ازا با تجربه قبلی ندارند، فرایند رشد آنها با ریسک‌های زیادی همراه است. این ویژگی موجب می‌شود که معمولاً ۸۰ تا ۹۰ درصد آنها با شکست مواجه شوند؛ وضعیتی که می‌شود تا هم تأمین مالی از مسیرهای سنتی مانند تسهیلات بانکی برای چنین کسب و کارهایی کارایی چندانی نداشته باشد و از طرف دیگر سرمایه‌گذاران هم رغبت کمی برای مشارکت داشته باشند. اما روی دیگر سکه کسب و کارهای نوپای امروزی این است که در صورت موفقیت می‌توانند به سودآوری بسیار بالایی برسند و همین

